

ŠKOFIJSKI LIST

89.

Potrebne odredbe ob smrti sv. Očeta, papeža Pija X.¹

Pravkar se je razglasila pretresljiva, če tudi ne popolnoma nepričakovana novica, da so sveti Oče, papež Pij X., 20. avgusta umrli.

Rojeni so bili 2. junija 1835; izpolnili so torej 79 let. Za papeža so bili izvoljeni 4. avgusta, kronani pa 8. avgusta leta 1903. Vladali so torej sveti Cerkvi kot vidljivi najvišji namestnik samega Jezusa polnih 11 let, in sicer nenavadno krepko, izredno modro in tako slavno, da jih bo zgodovina prištevala največjim papežem vseh 19. stoletij.

Vse postave, ki so jih izdali, se odlikujejo po tem, da posegajo prav globoko v versko in cerkveno življenje vseh narodov, da posegajo prav do dna naših duš, da se po njih bolj ko kdaj obnavlja in izpopolnjuje pravo versko življenje in cerkveno mišljenje.

Opomnim naj samo dve strani njihovega delovanja. Kako dosledno, skrajno odločno in nad vse temeljito so zasledovali, obsojevali in preganjali grozne modernistične zmote, ki so se rodile v katoliški Cerkvi sami in bi bile krščanstvo naravnost pokopale! Potem zopet, kako dosledno in vztrajno so nas vodili h Gospodu Jezusu v sv. Rešnjem Telesu! Njihovo delo je pogosto in vsakdanje sveto obhajilo omogočeno za vse ljudi; njihovo delo je zgodnje in pogosto sv. obhajilo še majhnih otrok koj, ko se začnejo zavedati.

Mi smo sv. Očetu za ves njihov trud v naš časni in večni blagor hvaležni! Ob mrtvaškem odru jim obetamo, da se bomo po njihovih navodilih ravnali zmeraj in povsod. Bog pa naj jim bo večni plačnik za njihovo zvestobo do Njega, kljub tolikemu nasprotovanju in zaničevanju! O, že jim je rekel: „Pridi, zvesti in modri služabnik! Ker si mi bil v malem zvest, te bom nad mnoge stvari postavil, le vstopi v veselje svojega Gospoda!“

Kot dobri otroci smo dolžni moliti za rajnega sv. Očeta. Prosim vas, molite doma za njihovo dušo, pridite pa tudi k cerkvenim molitvam, kakor se vam bodo s prižnice razglasile.

1. Molitve za umrlega sv. Očeta.

1. V vsaki župni, samostanski in podružnični cerkvi naj zvoni tri dni zapored zjutraj, opoldne in zvečer z vsemi zvonovi, in sicer s trikratnim prestankom.

2. Prihodnji torek, dne 25. avgusta, naj se po vseh župnih cerkvah opravi peta sv. maša de Requiem in po sv. maši navadne molitve ad tumbam, kar naj se v nedeljo oznani. V stolnici bodo pontifikalne sv. maše de Requiem v torek, sredo in četrtek dne 25., 26. in 27. avgusta ob desetih, katero bodo opravili zapored škof, stolni prošt in stolni dekan. Po samostanskih cerkvah naj bo opravilo v sredo 26. avgusta.

3. Vsak duhovnik naj čim prej daruje eno sv. mašo v isti namen.

2. Molitev za novo izvolitev.

Bog upravlja svojo sveto Cerkev. Zato se nič ne bojimo, da bi se kljub vojskinim časom ne mogel izvoliti vreden naslednik pokojnemu. Vendar pa je naša dolžnost, da za srečno volitev novega papeža molimo. Zato določujem:

1. Vsi duhovniki naj vsak dan, kadar dopuščajo rubrike, pri sveti maši dodajo drugim molitvam kolekto za srečno izvolitev novega papeža (e Missa pro eligendo Summo Pontifice). Ime papeža naj se v kanonu izpusti, dokler ne bo izvoljen novi.

2. V nedeljo 30. avgusta naj bo po vseh cerkvah molitvena ura za hitro in srečno izvolitev novega papeža. Zato naj se popoldne izpostavi sveto Rešnje Telo eno uro; h koncu naj se molijo litanije vseh svetnikov; doda se trikrat Očenaš in Češčenamarija na čast Sv. Duhu; nazadnje je blagoslov.

¹ Naj se v nedeljo vernikom prečita.

3. V litanijah vseh svetnikov se izpusti navadna molitev za papeža; namesto nje naj se neposredno pred blagoslovom moli za izvolitev novega papeža molitev, ki je v cerkvenem molitveniku na strani 156., kateri naj se doda trikrat Češčenamarija.

4. Ista molitev in trikrat Češčena Marija se moli z lece po vsaki pridigi.

3. Po novi izvolitvi.

Brž ko se izve nova izvolitev, naj se vernikom naznani; v nedeljo potem naj bo glavno opravilo coram Sanctissimo in po opraviu „Te Deum laudamus“. Razume se, da po izvolitvi sub 2. navedane molitve in druge določbe odpadejo.

Kn. škof. ordinariat v Ljubljani,
dne 20. avgusta 1914.

† Anton Bonaventura,
knezoškof.

90.

Kirchliche Verordnungen anlässlich des erfolgten Todes Seiner päpstlichen Heiligkeit.

Aus Rom gelangte heute die traurige Nachricht vom Ableben des heiligen Vaters, Pius X. im Alter von 79 Jahren und nach 11 Jahren seiner glorreichen und gesegneten Regierung als Oberhaupt der ganzen katholischen Kirche.

Großartig ist seine Gesetzgebung; sie ist praktisch und enthält ganz bestimmte Vorschriften für das christliche Leben und Denken. Und mit welcher Energie und Tatkraft wußte er trotz vielfachem Widerstand die gegebenen Gesetze auszuführen!

Erinnern wir uns nur an die scharfe Verurteilung und konsequente Verfolgung der modernistischen Irrtümer, die im Schoße der Kirche entstanden an den Fundamenten derselben rüttelten. Erinnern wir uns an die herrlichen Kommuniionsdekrete, nämlich an die Dekrete betreffend die häufige und tägliche Kommunion aller Stände und Klassen und die Kinderkommunion.

Auf Grund seiner Gesetzgebung und treu seinem Wahlspruche: »Alles in Christo zu erneuern« hat er wirklich in das ganze christliche Denken und Leben viel tiefer und erfolgreicher eingegriffen, als seine Vorgänger. Mit einer innigeren Hingabe und mit einer flammenderen Liebe als je haben sich die Völker der Erde an Christus in der Eucharistie und an den heiligen Stuhl angeschlossen. Die Bewegung in Fluß geraten wird nimmer aufhören: Christus wird in der menschlichen Gesellschaft siegen und triumphieren!

Wir sind der göttlichen Vorsehung für diesen großen Papst dankbar und an seiner Bahre fassen wir den festesten Entschluß, nach den Anleitungen des großen Verstorbenen zu leben. Gott hat ihm den Lohn für seine treuen Dienste, für all' seine Leiden und Kreuze schon

gezahlt und ihn in seine Freuden aufgenommen. Wir hingegen wollen als seine treuen Kinder für ihn beten. Ja, ich fordere Euch auf, betet für ihn zu Hause und nehmet auch Teil an den Kirchengebeten, wie Euch von der Kanzel verkündet wird.

1. Gebete für den Verstorbenen.

1. In allen Pfarr-, Filial- und Klosterkirchen soll drei Tage nacheinander früh, mittags und abends mit allen Glocken in drei Zügen geläutet werden.

2. Dienstag den 25. August soll in allen Pfarrkirchen ein feierliches Seelenamt samt den Gebeten ad tumbam gehalten werden, wozu die Gläubigen eingeladen werden mögen. In der Domkirche werden am Dienstag, Mittwoch und Donnerstag nacheinander um 10 Uhr Pontifikalämter stattfinden. In den Klosterkirchen soll für das Amt Mittwoch bestimmt werden.

3. Jeder Priester soll je eher eine heilige Messe de Requiem für den großen Verstorbenen aufopfern.

2. Gebete für eine glückliche Neuwahl.

Einen würdigen Nachfolger wird die Vorsehung Gottes bestimmen. Wir jedoch sind verpflichtet zu beten, auf daß durch Vermittlung des heiligen Geistes ein Mann nach dem Herzen Gottes gewählt werde. Deshalb verfügen wir:

1. Alle Priester mögen permittentibus rubricis bei der heiligen Messe täglich die Kollekte pro eligendo summo Pontifice den anderen hinzufügen.

2. Sonntag den 30. August soll eine Betstunde abgehalten werden. Nachmittags soll das Allerheiligste eine Stunde ausgesetzt bleiben; zum Schlusse der Stunde soll die Allerheiligen-Li-

tanei gebetet werden; nach den gewöhnlichen Gebeten sollen drei Vater unser und drei Gegrübet seist Du Maria zum heiligen Geiste folgen, worauf der Segen gegeben wird.

3. In der Allerheiligen-Litanei entfällt das Gebet für den Papst; es soll jedoch unmittelbar vor dem Segen folgendes Gebet samt drei Gegrübet seist Du Maria eingeschoben werden:

»O Herr, wir bitten in flehentlichen Demut, Deine unermessliche Güte wolle der heiligen römischen Kirche jenen Oberhirten verleihen, der sowohl durch frommen Eifer für uns Dir immer wohlgefällig als auch durch heilsame Regierung Deinem Volke zur Glorie Deines Namens stets verehrungswürdig sei. Durch Christum, unseren Herrn. Amen.

4. Dasselbe Gebet samt drei Gegrübet seist Du Maria soll von der Kanzel aus nach jeder Predigt verrichtet werden.

3. Nach der Wahl.

Die Wahl, sobald dieselbe glücklich erfolgt und in Erfahrung gebracht worden ist, soll dem Volke verkündet, am nächstfolgenden Sonntag die Hauptmesse coram Sanctissimo celebriert und nach derselben das Te Deum gesungen werden.

Vom fürstbischöflichen Ordinarate in Laibach, am 20. August 1914.

† Anton Bonaventura,
Fürstbischof.

91.

Pomoč družinam rezervistov.

P. t. gospodom duhovnikom.

Od deželne vlade, od deželnega odbora in od ordinariata prihajajo razna navodila, kako naj se uredi izdatna pomoč za družine rezervistov. Da bode postopek enoten, je deželni odbor izdal nazadnje še posebno navodilo za krajevne odbore. Da se nujna pomoč prav uredi, še od moje strani nekoliko besedi.

1. V poštev pride najpoprej državna akcija na temelju zakona z dne 26. decembra 1912. Dotične prošnje svojih župljanov izvolite gospodje izpolniti po formularjih, ki so Vam poslani. Videl sem, da imajo nekateri gospodje prošnje že spisane. Prosim, pohitite vsi!

2. Zraven te državne akcije je dunajska centralna akcija za celo cesarstvo in dvojna naša deželna centralna akcija: ena zasnovana od c. kr. vlade, druga od deželnega odbora za pomoč istim družinam, v kolikor državna pomoč sub 1 ne bo zadostovala.

3. Deželni odbor zahteva krajevne odbore po župnijah ali županijah. Ti odbori naj uredijo pomoč vsak v obsegu svoje župnije ali županije in naj nabirajo darov v svojem okolišu.

4. Da se bo pomoč pametno razdeljevala, je deželni odbor vse tako-le uravnal:

a) vsak krajevni odbor naj deželnemu odboru takoj prijavi, da se je konstituiral;

b) nabrani denar spravi doma in naj ga ne razdeli, preden ni državna akcija (sub 1) določila prispevkov za posamezne družine, ker

šele potem se bo spoznal primanjkljaj in spoznala potreba;

c) vsota nabranega denarja naj se vsakih 14 dni naznani predsedstvu deželnega odbora;

d) ko bo dovršena državna akcija (sub 1), bo krajevni odbor sklepal še nadaljnje podpore raznim družinam in bo svoje predloge stavil predsedstvu deželnega odbora;

e) podpore od dunajske in ljubljanske centrale bodo dobivali edino oni kraji, kjer krajevni odbori obstoje in delajo po danih navodilih.

f) Krajevni odbori naj podpirajo uradno krajno komisijo, posebno delovanje zastopnika deželnega odbornika in sploh tudi županstva in posameznike pri prošnjah.

5. Iz »Slovenca« z dne 7. avgusta, štev. 178, str. 3, povzamem te-le stavke: »z ozirom na veliko število vpoklicanih ne bo mogoče, da bi državne oblasti takoj vse prošnje pregledale in plačila nakazale. Ker bo pa potreba pri nekaterih družinah nastopila koj, določa postava, da lahko občine dajo posebno potrebnim na račun podpore predujme, kateri se občini povrnejo od dotičnikov, kadar podpora dobe.«

Mislím, da duhovnikov ni treba šele prositi, da bi se pri vseh teh akcijah z vso vnemo udeleževali.

Pobiranje prispevkov za Rdeči križ ostane. Dovolim, da se vsote, nabrane v pušice in nabiralnike ob vseh nedeljah in praznikih, celotno ali deloma obrnejo v korist potrebnim družinam.

Prosim, da duhovniki poučujete in vnemate vernike za pomoč, potrebno v varstvo dežele zoper razne sumljive osebe. Tudi to je patrio- tično delo.

Knezoškofijski ordinariat v Ljub-
ljani, dne 11. avgusta 1914.

† Anton Bonaventura,
knezoškof.

92.

Škofijska kronika.

Podeljena je župnija Poljanica gosp. Ivanu Maußer, župnemu upravitelju istotam.

Umeščen je bil 12. avgusta 1914 gosp. Ivan Maußer na župnijo Poljanica.

Premeščeni so gg.: Ivan Jaklitsch, eks-
pozit na Zdihovem za župnega upravitelja na Koč.
Planino (Stockendorf); Anton Lovšin, kaplan
v Radečah pri Zidanem mostu, za ekspozita na
Zdihovo; Ivan Sever, kaplan v Preserjah, za
župnega upravitelja na Preloki.

Nameščeni so gg.: Novomašnik Fr. Rup-
nik, za kaplana v Radečah pri Zidanem mostu;
Ignacij Breitenberger, nam. gymn. učitelj
v Št. Vidu nad Ljubljano, za začasnega kaplana v
Spodnji Idriji; semeniški duhovnik Iv. Črnilec,
za kaplana v Preserjah.

V vojno službo so bili poklicani gg.: Dr. Fr.
Kulovec, gymn. profesor v Št. Vidu nad Ljub-

ljano; Iv. Cegnar, stolni kaplan v Ljubljani;
Josip Gnidovec, kaplan v Idriji; Leopold
Erzin, kaplan v Trebnjem; Franc Novak,
kaplan v Hinjah; Andrej Martinčič, kaplan
v Hrenovicah.

Subdijakon sta prejela 16. avgusta v Za-
tičini cistercijana: Fr. Konrad Linder iz Burg-
frieden (škofija Rottenburg) in fr. Teobald
Rach iz Biberach (škofija Rottenburg).

V kongregacijo misijonarjev sv. Vincencija
Pavl. je stopil g. Franc Skvarča, župni upra-
vitelj na Koč. Planini (Stockendorf).

V stalni pokoj stopi g. Matija Kadunc,
župnik na Preloki.

Umrl je v Škofji Loki 8. avgusta g. Jurij
Karlin, župnik v zač. pokoju. Priporoča se čč.
duhovščini v molitev.

Knezoškofijski ordinariat v Ljubljani, dne 21. avgusta 1914.